

rammerne af tidssvarende bestemmelser, reglementer m. m., der muliggør en smidig og effektiv udnyttelse af samtlige de ressourcer, nationalscenen råder over.

Med henblik på at genskabe de økonomiske forudsætninger for, at Det kgl. Teater kan blive et velfungerende teater med en fremtid som hele landets teater, er det regeringens hensigt at søge nationalscenens driftsbevilling forøget med 3 mill. kr. i 1981 og med yderligere 9 mill. kr. i 1982. Spørgsmålet om en yderligere styrkelse af nationalscenens bevillinger i overensstemmelse med målsætningsudvalgets forslag sættes som anført i bero, indtil der kan foretages en vurdering af de driftsøkonomiske konsekvenser, opførelsen af nye bygninger til brug for Det kgl. Teater medfører.

Det kgl. Teaters bygningsmæssige situation.

Hurtigt efter indvielsen i 1874 af den nuværende teaterbygning Gamle Scene blev det åbenbart, at teaterbygningen manglede de faciliteter, der skulle til for at opnå en rationel drift. Manglen på side- og bagscene samt prøvesale har været og er fatal. På mange måder er teatret en labyrint.

Adgangsvejene fra magasiner, stedet, hvor dekorationer, rekvisitter og kostumer opbevares, til scene er besværlige. Dette og den manglende afstillingsplads på scenen fører til et urimeligt stort behov for arbejdskraft, som skal flytte rundt på scenemateriel.

Ved opførelse af Nye Scene – den såkaldte Stærekasse – i 1930'erne øgede man på sin vis Det kgl. Teaters vanskeligheder. Man fik ganske vist endnu en scene at udfolde sig på og dermed flere muligheder for at udnytte den kunstneriske kapacitet, men man fik ingen nye magasiner eller prøvesale og en scene med endnu trangere plads. Trods advarende røster blev Nye Scene endog bygget ude af niveau med Gamle Scene og med magasinerne. Ad en smal og lavloftet sliske skal alle dekorationer bæres op til Nye Scene.

Dette er i korthed den bygningsmæssige baggrund for de overvejelser, som Det kgl. Teaters forhold hyppigt har givet anledning til.

I marts 1978 indbød kulturministeren til en offentlig idékonkurrence om et nyt skuespilhus til Det kgl. Teater. Konkurrencens formål var at fremkalde ideer til belysning af de funktionelle, arkitektoniske og byplanmæssige muligheder for placering og udformning af et nyt skuespilhus som led i et samlet teaterkompleks ved Kgs. Nytorv.

I fortsættelse af idékonkurrencen indbød kulturministeriet i samarbejde med Danske Arkitekters

Landsforbund i juli 1979 nedennævnte arkitektfirmaer, der alle var blandt præmietagerne i idékonkurrencen:

Krohn & Hartvig Rasmussen
v/Knud Holscher og Svend Axelsson,
Halldor Gunnløgsson & Jørn Nielsen,
Bornebusch & Selchau
v/Jørgen Selchau,
Knud Munk

til en projektkonkurrence om den mere detaljerede udformning af et nyt skuespilhus. Formålet var at tilvejebringe et projektforslag, som kunne lægges til grund for den videre planlægning af det samlede teaterkompleks.

Dommerkomiteen for projektkonkurrencen afleverede sin betænkning den 20. december 1979. I komiteens indstilling hedder det bl. a.:

»De fire projekter er alle af høj kvalitet, og de giver alle bidrag, der vil komme den endelige løsning til gode. Projekterne angiver hver for sig fagligt kvalificerede løsninger på dele af den stillede opgave, men de bekræfter også, at det vil være uhyre krævende at forme et nyt skuespilhus i umiddelbar tilknytning til Gamle Scene. Tilsammen godtgør projekterne, at det vil være vanskeligt at opfylde teatrets idealkrav og samtidig tilgodese de mangeartede byplanmæssige og arkitektoniske hensyn. Det er imidlertid dommerkomiteens opfattelse, at forfatterne til (det indstillede) projekt . . . (udarbejdet af arkitektfirmaet Krohn & Hartvig Rasmussen v/Knud Holscher og Svend Axelsson) har behandlet de foreliggende problemer med stor sikkerhed, og at de på overbevisende måde har anvist veje, der kan føre til opgavens rette løsning. Dette gælder både teatrets indre og ydre udformning. Dommerkomiteen har tiltro til, at forfatterne efter den nødvendige bearbejdning af byggeprogrammet vil være i stand til at projektere et kunstnerisk inspirerende og funktionsdueligt nyt skuespilhus, der i et nutidigt formsprog på én gang hævder sig over for og underordner sig de historiske, arkitektoniske værdifulde bygninger på stedet.«

Knud Holschers og Svend Axelssons projekt placerer skuespilhuset på Stærekassegrunden med tilstødende grunde og magasiner, værksteder m. m. på arealer bag Gamle Scene mellem Holmens Kanal og Tordenskjoldsgade.

Dommerkomiteen indstillede, at der blev tilvejebragt den fornødne bevilling, således at man kunne anmode Knud Holscher og Svend Axelsson om, i et samarbejde med kgl. bygningsinspektør, arki-